

□ **Illusies in en rondom een tafeltheater**

Herkomst van de afbeeldingen en figuren in, op en bij de beschilderde en beplakte kartonnen Poppenspe(e)lpastichetheatertjes.

✦ Ontwerp: Otto van der Mieden. ✧ Ontwerp: Hetty Paërl.

1. ✦ **Een absurditeit: een handpop in de poppenkast**
Fantasie op de traditionele poppenkast. In de theateropening een oude Nederlandse handpop die een clown voorstelt.
Afbeelding op paneel: 'foto van Teun Hocks', Breukelen (1991).
2. ✧ **Papieren theater: miniatuurtheater in de negentiende en twintigste eeuw**
Pastiche o.a. ontleend aan: papieren theaterprenten van Gustav Kühn en C. Burckhardt, Duitsland (1900), en boekillustratie van Victor Coindre uit *Théâtre des marionnettes*.
Auteur: M. Duranty, Parijs (1880).
Afbeelding op paneel: 'Grosses Kasperl Theater', Duitsland (19de eeuw).
3. ✧ **Ombres chinoises: de Chinese schimmen**
Pastiche o.a. ontleend aan: 'Ombres Chinoises Animées. Décors & tableaux lumineux', Frankrijk (19de eeuw).
Afbeelding op paneel: litho 'Le petit Séraphin', Parijs (19de eeuw).
4. ✧ **Javaans wayangspel: schimmen- en stokpoppenspel**
Pastiche o.a. ontleend aan: foto uit *Verre vrienden van Jan Klaassen*.
Auteur: Elisabeth den Otter, Amsterdam (1996).
Afbeelding op paneel: 'Gambar-Gambar, Nederlandsch-Indische prenten'.
Instrumenten van het gamelanorkest, Indonesië (20ste eeuw).
5. ✧ **Don Quichotte en Meester Pedro: de ridder en de poppenspeler**
Pastiche ontleend aan: ets van B. Picard, Frankrijk (19de eeuw).
Afbeelding op paneel: centsprent 'Les marionnettes de Melisandre', België (19de eeuw).
6. ✧ **La Casa di Pulcinella: het huis van Pulcinella**
Pastiche o.a. ontleend aan: foto van Otto van der Mieden, Napels (1990), van de poppenkast van Bruno Leone.
Afbeelding op paneel: 'Stervende Pulcinella'.
Foto: Otto van der Mieden, Napels (1990).
7. ✧ **Vietnamese watermarionetten: drijvende poppen**
Pastiche o.a. ontleend aan: boekillustraties uit *Verre vrienden van Jan Klaassen*.
Auteur: Elisabeth den Otter, Amsterdam (1996).
Afbeelding op paneel: 'spelscène van het Thang Long Water Puppet Theatre', Hanoi/Vietnam (1990).
8. ✧ **Pinocchio: een marionet die jongen wordt**
Pastiche o.a. ontleend aan: houtsnedes van Carlo Chioistro in een editie uit 1904 van het door Carlo Collodi geschreven kinderboek *Pinocchio*.
Afbeelding op paneel: 'tekening van Martha Griebler', Stockerau/Oostenrijk (1993).
9. ✧ **Malinees poppentheater: Sigi, de buffel**
Pastiche o.a. ontleend aan: boekillustraties uit *Verre vrienden van Jan Klaassen*.
Auteur: Elisabeth den Otter, Amsterdam (1996).
Afbeelding op paneel: 'illustratie van Hetty Paërl', Amsterdam (1996).
10. ✦ **Popjes op de plank: de marionnettes à la planchette**
Pastiche ontleend aan: reclameprent 'Fil aux Pantins', Frankrijk (begin 20ste eeuw).
Afbeelding op paneel: 'Musiciens comiques ou pittoresques. Orchestre et théâtre ambulants', Frankrijk (begin 20ste eeuw).

11. ✦ **Poppetje gezien, kastje dicht: kijken naar de tv op de canapé**
 Pastiche ontleend aan: illustratie van Peter Vos, Utrecht (1970).
 Afbeelding op paneel: 'fotomontage van Michaël Ferron', Amsterdam (1998).
12. ✦ **Groeten uit, groeten van: postzegels wereldwijd**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse internationale postzegels en een werk (olieverf op foto) van Teun Hocks, Breukelen (1993).
 Afbeelding op paneel: 'Hongaarse postzegels (1993) met Vitéz László', pop van Henrik Kemény.
13. ✦ **Oud-Hollandse poppenkastscènes: slapstick met poppen, attributen en een diapresentatie**
 Pastiche ontleend aan: boekillustratie uit *De poppenkast*, Leiden (1920).
 Drukknop op paneel: afbeelding ontleend aan 'Schichtl's Marionetten Variété Theater', Duitsland (1900).
 Diaserie: *Jan aan touwtjes* en *Scènes uit de poppenkast met Jan Klaassen*.
 Ontwerp: Hetty Paërl, Amsterdam (2003/2001).
 ✦ Pastiche projectie-unit: reclameprent van 'Au Bon Marché', Frankrijk (19de eeuw).
14. ✦ **Een wulps Katrijn: erotiek in de poppenkast**
 Pastiche ontleend aan: illustraties van Ad Swier, 's-Heerenbroek (1989).
 Afbeelding op paneel: 'Kasperl und Gretl'. Tekening van Martha Griebler, Stockerau/Oostenrijk (2002).
15. ✧ **De poesjenellen: het Antwerpse stangpoppenspel**
 Pastiche o.a. ontleend aan: boekillustraties uit *De Antwerpsche Poesje*.
 Auteur: De Schuyter, Antwerpen (1943).
 Afbeelding op paneel: bierviltjes van De Koninck 'De poesje van Sint Andries', België (1986).
16. ✦ **Trek maar aan het touwtje: trekpoppen uit het heden en het verleden**
 Pastiche ontleend aan: 'Pantins. Polichinelle & Arlequin'.
 Imagerie Pellerin, Epinal (19de eeuw).
 Afbeelding op paneel: 'trekpop van Pipilotti Rist', Zwitserland (2000).
17. ✦ **Marche Funèbre: Pierrot en de dodenmars**
 Pastiche ontleend aan: gravures van Paul Destez en Japhet in een album van Gounods *Marche Funèbre*, Parijs (19de eeuw).
 Afbeelding op paneel: 'zeefdruk van Wouter van Riessen', Arnhem (2002).
18. ✧ **Het leven van Jan Klaassen: de geboorte van een oud-Hollandse poppenkastfiguur**
 Pastiche ontleend aan: boekillustraties uit *Het leven van Jan Klaassen verteld aan de Nederlandsche jeugd*. Auteur: J. Schenkman, Amsterdam (1860).
 Afbeelding op paneel: 'Punch and Judy show', Engeland (eind 20ste eeuw).
19. ✦ **Een open boekje: internationale literatuur over het (volks)poppenspel**
 Pastiche o.a. ontleend aan: werken uit de Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek en boekillustraties uit *Scènes de Polichinelle*, Parijs (1869).
 Afbeelding op paneel: boekomslag *Guignol. Livre de la jeunesse*, Parijs (1864).
20. ✦ **Smullen en smikkelen in de poppenkast: kluchtfiguren bij wie lekker eten en drinken een rol speelt**
 Pastiche o.a. ontleend aan: 'Schichtl's Marionetten Theater. Clowns Abenteuer im Restaurant', Duitsland (19de eeuw) en 'Poppenspe(e)lplacemat'.
 Ontwerp: Hetty Paërl, Amsterdam (1992).
 Afbeelding op paneel: reclameprentje van 'Boro-Talco' met pasta-etende Pulcinella, Napels (20ste eeuw).

21. ✦ **Illusies in en rondom een tafeltheater: een overzicht met teksten over de diverse onderwerpen**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse karakteristieke figuren uit het volkspoppenspel.
 Afbeelding op paneel: 'Der Hanswurst in der Ausstellung'. Münchener Bilderbogen, Duitsland (19de eeuw).
- 22a. ✦ **Zelf eens proberen: internationale volkspoppentheaterfiguren die uitnodigen tot zelfwerkzaamheid**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse karakteristieke figuren uit het volkspoppenspel.
 Afbeelding op paneel: 'Jesse in de poppenkast'.
 Foto: Otto van der Mieden, Vorchten (1994).
- 22b. ✦ **Zelf eens proberen: internationale volkspoppentheaterfiguren die uitnodigen tot zelfwerkzaamheid**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse karakteristieke figuren uit het volkspoppenspel.
 Afbeelding op paneel: 'Kaspartheater/Teatro burattino/Guignol/Punchinello', Duitsland (19de eeuw).
23. ✧ **Guignol en z'n lieve Madelon: volkspoppentheater uit de Franse stad Lyon**
 Pastiche o.a. ontleend aan: briefkaart 'Au Bon Pays Lyonnais'.
 Les Editions Vacances, Plérin (20ste eeuw).
 Afbeelding op paneel: 'Les Guignols célèbres'/'Guignol et Gnafron'.
 Grand magasins aux galeries Lafayette, Paris (19de eeuw).
 Illustratie: Louis Morin.
24. ✦ **Bunraku op een kakemono: traditioneel Japans poppenspel**
 Pastiche o.a. ontleend aan: 'rolschildering met een poppenspeelster en een Bunraku-pop'. Tsukioka Sessai, Japan (1749-1839).
 Afbeelding op paneel: 'Hofdame met een Bunraku-figuur'.
 Rijirō Fukuda, Japan (1838-1912).
25. ✦ **Koning Ubu en zijn crapuul: een satire van Alfred Jarry**
 Pastiche o.a. ontleend aan: *UBU A L'ANVERS*. Uitg. Rossaert, Antwerpen (1997) en *UBU ROI, DRAME EN CINQ ACTES*.
 Ill. Edmond Heuzé. Uitg. Marcel Sautier, Paris (1947).
 Afbeelding op paneel: 'King Ubu'. Creatie van Michael Meschke.
 Marionetteatern, Stockholm (1966).
26. ✦ **Vuurwerktheater: een aardig winteravondvermaak**
 Pastiche ontleend aan: 'Illuminatieprent met kermistafereel', Frankrijk (1900) en 'Théâtre Guignol', poppenkastscène met Polichinelle en een echte kat.
 Boekillustratie, Frankrijk (19de eeuw).
 Afbeelding op paneel: 'Paradetenten met tronen en banieren'.
 Chassinet: illuminatie- en opticaprent, Duitsland (19de eeuw).
27. ✧ **Karaghiozis: Grieks schimmentheater**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse illustraties uit *The World of Karaghiozis*, Athene (1976) en *The Bitter-Sweet Art*, Athene (1986).
 Afbeelding op paneel: 'traditionele Griekse schaduwfiguur', Athene (1990).
 Materiaal: plastic, verf, metaal.
28. ✦ **Kasperl, knuppel, krokodil: klikken op www.poppenspelmuseum.nl**
 Pastiche ontleend aan: illustratie van Matthias Griebler, Wenen (1994) en een door Otto van der Mieden ontworpen 'websiteposter' (2004).
 Afbeelding op paneel: 'Teatro'. Tekening/uitgeknipte figuurtjes van Matthias Griebler, Stockerau/Oostenrijk (1994). Materiaal: papier, inkt, verf, splitpennen.

29. ✧ **Hänneschen: Keulse stokpoppen, vroeger en nu**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse illustraties uit *Kölner Geschichtsjournal*, Köln (1976) en *Hinger d'r Britz, das Kölner Hänneschen-Theater*, Köln (199-?).
 Afbeelding op paneel: 'Puppenspiele der Stadt Köln'. Gisela Kuske, Köln (192-?).
30. ✦ **Dan heb je de poppen aan het dansen: een 'soirée musicale'**
 Pastiche ontleend aan: *Une soirée chez ma poupée*, Paris (1914).
 Afbeelding op paneel: oorspronkelijke uitgave *Une soirée chez ma poupée. Petite scène musicale en 6 parties très faciles pour piano par Ant. Gilis.*
 E. Weiller, Paris (1914).

31. ✧ **Pavakathakali: traditioneel poppentheater uit de Indiase deelstaat Kerala**
 Pastiche o.a. ontleend aan: diverse foto's van G. Venu in het boek *Een wereld van poppen*, Amsterdam (1987) en van foto's die gemaakt zijn door Elisabeth den Otter en opgenomen in de uitgave *Verre vrienden van Jan Klaassen*, Amsterdam (1995). Het tafereel van het offervuur is geschil-
 derd naar een video-opname op de website www.euronet.nl/users/edotter.
 Afbeelding op paneel: spelscène 'Pavakathakali'.
 Foto: Bas Mariën, Zutphen (1989).
32. ✦ **Dupák en Doepak: een Slowaakse trucpop en een educatieve uitgave**
 Pastiche o.a. ontleend aan: *Doepak, een Poppenspe(e)lmuseumkruimelkrant* en *-krabbel* en een 'dupákfiguur' in de gedaante van de oud-Hollandse Jan Klaassen.
 Ontwerp kruimelkrant en -krabbel: Otto van der Mieden, Vorchten (2006/2007). De pop is in 1993 in opdracht van het Poppenspe(e)lmuseum gemaakt door de Slowaakse poppenspeler Anton Anderle. De dupákillustratie is in 1994 gemaakt door Hetty Paërl.
 Afbeelding op paneel: 'Dupák', Slowakije (1900).
 Foto: Otto van der Mieden, Vorchten (1970).
33. ✧ **Clown met de brede oren: een handpop van Paul Klee**
 Pastiche ontleend aan: *Breitohrclown* (1920), Paul Klee (1879-1940).
 Zentrum Paul Klee, Bern.
 Afbeelding op paneel: 'Puppen theater', aquarel/reproductie. Paul Klee (1923).
34. ✦ **Show: Poppenspe(e)lpastiche PowerPointpresentatie**
 Pastiche ontleend aan: basisvorm kartonnen theatertje (geen afbeelding).
 Afbeelding op paneel: 'Presentatie tentoonstellingsoverzicht' (geen afbeelding).
 Vormgeving en tekst: Otto van der Mieden, Vorchten (2007).

□ Afbeelding: Poppenspe(e)lpastichetheater. Ontwerp: Otto van der Mieden, Vorchten (2010).
 Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII en VIII: afbeeldingen Poppenspe(e)lpastichetheatertjes en representanten.